

6 יוני 2010

התחרדות - רמת אביב

לא באתי כדי ללמד אתכם פילוסופיה פוליטית ולנפנף בערכים כמו "הפרדת הדת מהמדינה", "חופש המצפון", דמוקרטיה נאורה, פלורליזם חברתי וכו' וכו'. לא שזה לא חשוב. חשוב מאוד. אולם אני רואה כאן תושבים מודאגים, הנלחמים נגד תופעה המתרחשת תחת אפס, בסביבת מגוריהם, ודורשים פתרונות, לא ססמאות, ובצדק. שהרי, מה תועיל ההתפלמסות להורה המנסה להלחם על זכותו שילדיו יגדלו ויתחנכו על ברכי האני מאמין שלו, לפי מיטב אמונתו, ולא ישודלו לפולחנים דתיים על ידי זרים?

קול צעקתה של השכונה נשמע למרחקים. מי הם אותם זרים שלפתע התיישבו ברמת אביב, מקימים מוסדות, מפתים קטינים לטקסים דתיים ומאיימים לשנות את צביונה של השכונה? למרות שתחת אפינו מתחוללת מהפכה שקטה, חשוב מאוד שלא להתפס לשנאת חינוך, שהרי לא כל אדם דתי הוא בהכרח מיסיונר. ואין לי ספק שלא על עצם הדתיות של שכנינו החדשים אתם מוחים, אלא על החוצפה של קבוצה מסויימת בתוכם. על הדרך האלימה שבה בחרה אותה קבוצה להשתלט על שכונותינו, בתינו ונפשם של ילדינו. מי בכלל הזמין אתכם להצילנו מכפירתנו?

באתר האינטרנט של תנועת חב"ד מגדירה עצמה התנועה כ"ארגון חינוכי יהודי עולמי" הדוגל בהפצת היהדות. דהיינו, המיסיונריות היא מטרה גלויה ומוצהרת. הם אפילו לא מסתירים את כוונותיהם. התנועה עובדת באמצעות "שליחים" שהם תמיד בעל ואישה הנשלחים למקום שליחות מסויים. "כשהזוג הצעיר מגיע למקום שליחותו, נאמר באתר, הוא לא מתקבל בתופים וחצוצרות או שטיחים אדומים. כך במפורש כתוב באתר, השליחים נכנסים בכוונה תחילה למקומות בהם הם בלתי רצויים, בלתי קרואים. "מיד הם מתחילים בפעולות הסברה והמהפכה מתחילה". "זה קורה בלי שאף אחד מרגיש". "מספר שנים עוברות ופתאום זה נהפך למראה מקובל, משפחות עם סוכות, שומרי שבת וכשרות ועוד".

המוטו המנחה לכל פעילות חב"ד הוא "כל המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם ומלואו", כאשר עיקר היעד הוא קהילות ללא גישה למרכזים יהודים מפותחים.

המיסיונריות החבדי"ת מסתמכת על כך שעד שהקורבן מבחין במהפכה שהתרחשה בביתו, הוא כבר אזוק בכבלי היהדות, ושישו ושימחו, עוד נפש ניצלה בישראל. אבל דבר אחד לא נלקח בחשבון, הוא עירנות הקהילה. הקהילה הרמת אביבית היא קהילה סובלנית ונאורה, אך קווים אדומים נחצו ועל כך אין להבליג. מבחינתי לשדל קטין זה קו אדום, זו שפלות שאין כדוגמתה. באתר חב"ד כתוב במפורש "המיסיונרים והכתות השונות מצאו שצעירים רבים הם טרף קל. באמצעות חיזוק המודעות והמורשת היהודית אנו נלחמים במגמה זו". כלומר, הצעירים שלנו הם טרף קל וכל זרם אידאולוגי המנסה להשפיע עליהם הוא מוקצה, למעט חב"ד, היא פונה לאותו טרף קל אבל כמושיע. ואני אומרת, עזבו את ילדינו, הניחו לנו, רוצים להנות מהשכונות המרהיבות שהקמנו, אין בעיה. אנחנו סובלנים. אנחנו מאמינים בחייה ותן לחיות. אבל שנו דרככם והתנהגו בכבוד כלפי הזולת, במיוחד אותנו זולת שבחרתם להתיישב בקרבו ולהנות מתפארת קהילותיו.

אכן, לחלק מהטענות שנשמעו מפי נציגי השכונה יש פתרון חוקי ובהליכי אכיפה יכולה העירייה לספק פתרונות. כך למשל, כנגד גן ילדים חרדי שנפתח ללא היתר לשימוש חורג הוגש כתב אישום פלילי. חלק אחר של הבעיות, צריך להפתר בחקיקה מתאימה והכתובת היא הכנסת. אני דווקא רוצה להתמקד בתופעה שרשויות האכיפה העירוניות לא בהכרח יודעות להתמודד עימה. תופעה שאני כאם בישראל מצטמרת מהמחשבה שגורם כלשהו ינסה לשטוף מוחם של ילדי בתכנים שאינם על דעתי. המחוקק לצערי, לא נתן דעתו לדרכי התמודדות עם אחת הפגיעות הקשות באוטונומיה ההורית. להציע לקטין להניח תפילין או לשתות יין במסגרת קידוש במרכז שוסטר, זה בדיוק כמו לשדל ילד חרדי לטעום סטייק חזיר או לספר לו שישו הנוצרי הוא בן האלוהים או לשכנע קטינה חרדית ללבוש מיני אדום. כך או כך, מדובר בפגיעה חמורה באוטונומיה של ההורים לחנך את ילדיהם בהתאם לעמדותיהם ומצפונם. חופש הדת והמצפון הוא מעקרונות היסוד של שיטתנו. עקרון זה נקבע במגילת העצמאות ובפסיקתו הענפה של בית-המשפט. באיזו זכות פונה קהילה ומציעה מרכולתה הרוחנית לקטינים תוך פגיעה חמורה בחופש הדת והמצפון של הוריהם? אכן, זכותה של אוכלוסייה דתית לרכוש דירות בשכונות חילוניות ואף זכותה לדורש שירותים ציבוריים בהתאם לאורחות חייהם. אולם אסור להם להיות מסיונרים ובטח שלא כלפי קטינים, בהם הם מזהים פרצה. במיוחד בגיל ההתבגרות הנפשות הרכות ניתנות לעיצוב והשפעה. פגיעה בזכותו הבלעדית של הורה לחנך את ילדו על ברכי אמונתו פוגעת בחופש הדת שלו, כשם שהיא פוגעת גם במימוש זכותו הטבעית כהורה.

זכותם המשותפת של הורים לחנך את ילדיהם על ברכי אמונותיהם אינה מוטלת בספק. השאלה היא מהי הסנקציה כשגורם מסויים פוגע בזכות זו. מימים ימימה הוכרה זכותו הטבעית של ההורה לגדל ולחנך את ילדיו לפי מיטב שיקוליו ומצפונו, כשהוא נהנה מאוטונומיה מלאה. זכותו של הורה לקבל החלטות הנוגעות לילדיו בלא התערבות של המדינה, החברה, השכן ממול או החבדני"ק האורב לו בפניה מול שער בית הספר. זכותם של הורים לגדל ולחנך את ילדיהם כראות עיניהם היא זכות חוקתית יסודית, זכות טבעית הטבועה ועולה מן הקשר בין הורים לצאצאיהם. הם פוגעים בזכויותינו החוקתיות והמדינה שותקת, הכנסת שותקת, אבל אנחנו לא נשתוק.

לא בכדי פונה תנועת חב"ד לאוכלוסיית הילדים שלנו. קטין בגיל ההתבגרות הוא הבטן הרכה, קל יותר לפסלו ולגרום לו למרוד בהוריו. בדיוק כפי ששמה לה תנועת חב"ד למטרה להמתין לילדינו בהודו, בדיוק כשיצאו מהאשראם ונפשם פגיעה כך, שקל להחזיר אותם בתשובה, כך גם הפנייה לילדים ליד שער בית הספר.

לסיום אומר, כי בעיית ההתחרדות אינה אופיינית רק לצפון תל אביב-יפו אלא לכל המדינה. אלא שאתם הצפתם אותה בקול זעקתכם. ועל כך מגיע לכל אחד ואחת מכם "כל הכבוד". אז תמשיכו להלחם ולשמור על צביונה של המדינה כדמוקרטיה, עבור כל הארץ. אתם המגדלור, גם של אלה שהשלימו, או שטרם הבחינו במה שמתחולל בבתיהם ממש.

ככל שאתם נתקלים בעבירה על חוקי המדינה, כמו פתיחת גן ילדים ללא היתר, השמעת רעש מעבר לרמה המותרת וכיו"ב, יש לנו הכלים לאכוף את החוק.

לגבי פעילות המכוונת אל הבטן הרכה, אל ילדינו, לא נסכים, לא נשלים ונלחם בתופעה בכל כוחותינו. בעקשותנו להלחם על החופש שלנו מדת, ננצח.